

waarop volgens de Çrímahâvajrabhairava van de hoogste vorm van Manjuçrî de beeltenis vervaardigd wordt."

Inderdaad een opeenstapeling van gruwelijkheden! Men vraagt zich af of conceptie van het demonische nog verder gaan kan. Men bedenke echter, dat waar de Bodhisattva hier voorgesteld wordt als den strijd opnemend tegen den Vorst des Doods, de belichaming van alles, wat boos en kwaadaardig en verdervend is, er van zachtheid, van hooge, sereene kalmte geen sprake kan zijn. Voor de geloovigen moest hij zijn vijand in verschrikkelijkheid en macht zichtbaar overtreffen. Toch is de god hier nog niet op het toppunt van zijn kracht voorgesteld, want dan zou hij in paring met zijn Çakti afgebeeld moeten zijn. De bij dit artikel gevoegde illustratie stelt hem inderdaad in die houding voor, maar geeft niet de gruwelijke omlijsting, die volgens bovenstaande beschrijving vereischt zou worden. Misschien is zij met een speciaal doel weggelaten en de god met de andere, nog te bespreken figuren te samen afgebeeld, maar het zou ook kunnen zijn, dat de vervaardigers der schilderijen ondanks de minutieuse voorschriften toch hun persoonlijke opvattingen konden doen gelden, hun fantasie lieten werken. Dat voorts ondanks de afstootende détails de geheele figuur in zijn aureool van vlammen een grootsche uiting van overweldigende kracht is, zal men niet kunnen ontkennen. Jammer genoeg konden de prachtige kleuren van het origineel niet weergegeven worden, die met hun diepe, warme tonen de idee van waarlijk bovenmenselijke vervoering, van magische bezetenheid nog sterker tot uitdrukking brengen. Vurige aureolen hebben ook de drie personages, die onderaan afgebeeld zijn. De middelste hiervan stelt Choi-Chong Gyalpo voor, een der vijf Koningen of Dharmapâla's. Behalve aan zijn drie hoofden en zes armen, zijn uitpuilende oogen en zijn eigenaardig hoofddekseel is hij te herkennen aan zijn rijdier, een witten of grijzen leeuw met blauwe manen. Volgens Schlagintweit zijn de vijf Koningen mythologische personages, die bijzonder aangesteld zijn, om de menschen tegen de demonen te beschermen. Choi-Chong is de beschermgod der sterrenwicheelaars, in Thibet een talrijk gilde; die, welke in het klooster Garmakhaya te Lhasa hun opleiding verkregen, zijn de beste. Zoo vaak toch Choi-Chong hier op aarde afdaald, incarneert hij zich in een der Lama's van dat klooster, die dan allerlei wonderen kan verrichten. Wanneer dit bekend wordt, trekken van heinde en ver pelgrims naar het klooster toe met rijke gaven en offeranden. Bijzondere verdienste verwerft men zich, als men hem een of meer dieren wijdt, die dan niet meer voor eigen gebruik geslacht mogen worden, maar na eenigen tijd aan de Lama's worden afgestaan, die hen wel mogen eten. Om deze reden wordt Choi-Chong vaak met dieren afgebeeld. Hier is hij echter maar een ondergeschikt personage en zijn de dieren dus weggelaten. Bij Grünwedel heet deze „Beschermer der Leer," want dat beteekent Dharmapâla, C'os-skyon-Dharmapâla. Hij ziet in hem een der